

ΛΥΜΕΝΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΕΣ

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

$$P(A) = \frac{\text{Ευνοικές περιπτώσεις για το γεγονός } A}{\Delta \nu νατές περιπτώσεις}$$

Εστω ο δειγματοχώρος $\Omega = \{\omega_1, \omega_2, \dots, \omega_v\}$ όπου $\omega_1, \omega_2, \dots, \omega_v$ είναι στοιχειώδη ενδεχόμενα. Η P είναι πιθανότητα όταν:

- (I) $0 \leq P(\omega_\kappa) \leq 1, \kappa = 1, 2, \dots, v$
- (II) $P(\omega_1) + P(\omega_2) + \dots + P(\omega_v) = 1$
- (III) $A \vee A = \{\omega_{i_1}, \omega_{i_2}, \dots, \omega_{i_v}\}, i_1, i_2, \dots, i_v \in \{1, 2, \dots, v\}, \kappa \leq v$
τότε $P(A) = P(\omega_{i_1}) + P(\omega_{i_2}) + \dots + P(\omega_{i_v})$
- (IV) $A \vee A \subseteq \Omega$ τότε $0 \leq P(A) \leq 1$
- (V) $P(\emptyset) = 0$
- (VI) $P(\Omega) = 1$

Τα $\omega_1, \omega_2, \dots, \omega_v$ καλούνται στοιχειώδη ενδεχόμενα ή γεγονότα

Γεγονός ή ενδεχόμενο είναι κάθε υποσύνολο του Ω

Δυο γεγονότα A, B είναι ασυμβίβαστα ή ξένα μεταξύ τους όταν $A \cap B = \emptyset$

Αν δυο γεγονότα A, B είναι ασυμβίβαστα ή ξένα μεταξύ τους τότε ισχύει: $P(A \cup B) = P(A) + P(B)$

$$P(A - B) = P(A) - P(A \cap B)$$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$$

$$A \vee X \subseteq Y \text{ τότε } P(X) \leq P(Y)$$

$$A' \cup B' = (A \cap B)'$$

$$A' \cap B' = (A \cup B)'$$

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

1.

Ένας πληθυσμός 150 ενηλίκων ανδρών ταξινομείται ως προς το βάρος σε "φυσιολογικούς (Φ)" και "υπέρβαρους (Υ)" και ως προς την πίεση του αίματος σε "έχοντας (Κ)" πίεση και σε έχοντας "αυξημένη (Α)" πίεση. Τα δεδομένα δίνονται στον ακόλουθο πίνακα

	Κανονική πίεση	Αυξημένη πίεση	Συνολο
Φυσιολογικό βάρος	90	15	105
Υπέρβαρος	30	15	45
Σύνολο	120	30	150

Ένας από τους ενήλικες εκλέγεται στην τύχη. Χρημοποιώντας τον κλασικό ορισμό να υπολογιστούν οι πιθανότητες

- (I) να είναι υπέρβαρος (II) να έχει αυξημένη πίεση
- (III) να είναι υπέρβαρος ή να έχει αυξημένη πίεση

(I) Ευνοικές περιπτώσεις για το Y : 45

Δυνατές περιπτώσεις : 150

$$P(Y) = \frac{45}{150} = \frac{3}{10}$$

(II) Ευνοικές περιπτώσεις για το A

Όταν έχω αυξημένη πίεση θα έχω αυξημένη πίεση με κανονικό βάρος ή αυξημένη πίεση όταν είμαι υπέρβαρος. Οπότε το πλήθος των ευνοικών περιπτώσεων είναι:

$$\begin{pmatrix} \text{Πλήθος των περιπτώσεων} \\ \text{να έχω αυξημένη πίεση} \\ \text{με κανονικό βάρος} \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} \text{Πλήθος των περιπτώσεων} \\ \text{να έχω αυξημένη πίεση} \\ \text{όταν είμαι υπέρβαρος} \end{pmatrix} =$$

$$= 15 + 15 = 30$$

$$P(A) = \frac{30}{150} = \frac{1}{5}$$

(III) Ευνοικές περιπτώσεις για το $Y \cap A$: 15

$$P(Y \cap A) = \frac{15}{150}$$

$$P(Y \cup A) = P(Y) + P(A) - P(Y \cap A) = \frac{45}{150} + \frac{30}{150} - \frac{15}{150} = \frac{60}{150} = \frac{2}{5}$$

2.

Αν A, B δύο ενδεχόμενα ενός δειγματοχώρου Ω με $P(A) = 0,4$ και

$$P(B) = 0,7$$

(I) Είναι τα γεγονότα A, B ασυμβίβαστα;;;

(II) Να δειχτεί ότι $0,1 \leq P(A \cap B) \leq 0,4$

(I) Εστω τα γεγονότα A, B είναι ασυμβίβαστα. Τότε θα έχω:

$$A \cap B = \emptyset$$

Οπότε θα ισχύει:

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) = 0,4 + 0,7 = 1,1 > 1 \text{ (Άτοπο)}$$

Άρα $A \cap B \neq \emptyset$. Συνεπώς τα γεγονότα A, B δεν είναι ασυμβίβαστα

$$(II) A \cap B \subseteq A \Rightarrow P(A \cap B) \leq P(A) \Rightarrow P(A \cap B) \leq 0,4$$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) \Leftrightarrow P(A \cup B) = 0,4 + 0,7 - P(A \cap B)$$

$$\Leftrightarrow P(A \cup B) = 1,1 - P(A \cap B)$$

$$P(A \cup B) \leq 1 \Leftrightarrow -P(A \cap B) \leq -0,1 \Leftrightarrow P(A \cap B) \geq 0,1$$

$$\text{Οπότε: } 0,1 \leq P(A \cap B) \leq 0,4$$

3.

Aν A, B ενδεχόμενα του δειγματοχώρου Ω με $P(A) > P(B)$

Εστω οι $P(A)$ και $P(B)$ είναι οι ρίζες της εξίσωσης

$$6\omega^2 - 5\omega + 1 = 0$$

(I) Aν τα ενδεχόμενα A και B είναι ασυμβίβαστα να υπολογισθεί $\eta P(A \cup B)$

$$(II) \text{Να δειχτεί ότι } \frac{1}{2} \leq P(A \cup B) \leq \frac{5}{6}$$

$$(I) 6\omega^2 - 5\omega + 1 = 0(1)$$

$$\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma = (-5)^2 - 4 \cdot 6 \cdot 1 = 25 - 24 = 1 > 0$$

Επειδή $\Delta > 0$ η δευτεροβάθμια εξίσωση (1) εχει δυο ρίζες πραγματικές και άνισες:

$$\omega_{1,2} = \frac{-\beta \pm \sqrt{\Delta}}{2\alpha} = \frac{5 \pm \sqrt{1}}{2 \cdot 6} = \frac{5 \pm 1}{12} = \begin{cases} \nearrow \frac{5+1}{12} = \frac{6}{12} = \frac{1}{2} \\ \searrow \frac{5-1}{12} = \frac{4}{12} = \frac{1}{3} \end{cases}$$

Επειδή $P(A) > P(B)$ και $P(A), P(B)$ είναι οι ρίζες εξίσωσης (1)

$$\theta\alpha \text{ εχω: } P(A) = \frac{1}{2}, P(B) = \frac{1}{3}$$

Αν τα ενδεχόμενα A και B είναι ασυμβίβαστα θα έχω:

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) = \frac{1}{2} + \frac{1}{3} = \frac{1 \cdot 3}{2 \cdot 3} + \frac{1 \cdot 2}{3 \cdot 2} = \frac{3}{6} + \frac{2}{6} = \frac{5}{6}$$

$$(II) A \subseteq A \cup B \Rightarrow P(A) \leq P(A \cup B) \Rightarrow P(A \cup B) \geq \frac{1}{2}$$

$$\begin{aligned} P(A \cup B) &= P(A) + P(B) - P(A \cap B) = \frac{1}{2} + \frac{1}{3} - P(A \cap B) = \\ &= \frac{3}{6} + \frac{2}{6} - P(A \cap B) = \frac{5}{6} - P(A \cap B) \end{aligned}$$

$$P(A \cup B) \geq 0 \Leftrightarrow -P(A \cap B) \geq -\frac{5}{6} \Leftrightarrow P(A \cap B) \leq \frac{5}{6}$$

$$\text{Οπότε: } \frac{1}{2} \leq P(A \cap B) \leq \frac{5}{6}$$

4.

Η μέση τιμή ενός δείγματος τιμών μιας μεταβλητής X είναι $\bar{x} = 8$ και η διακύμανση είναι $s_x^2 = 4$

(I) Να εξεταστεί αν το δείγμα είναι ομοιογενές

(II) Αν οι τιμές του δείγματος αυξηθούν κατά $c, c > 0$, να υπολογίσετε τις τιμές του c ώστε το δείγμα να γίνει ομοιογενές

(III) Αν $c \in \Omega = \{1, 2, 3, \dots, 2008\}$, όπου Ω ο δειγματικός χώρος με ισοπιθανά απλά ενδεχόμενα, να βρείτε τις πιθανότητες των ενδεχομένων:

A "c άρτιος αριθμός"

B : "c τέτοιος ώστε το δείγμα τιμών της μεταβλητής X είναι ομοιογενές"

καθώς και την $P(A \cap B)$

(I) Να εξεταστεί αν το δείγμα είναι ομοιογενές

$$E\chi\omega : s_x = \sqrt{s_x^2} = \sqrt{4} = 2$$

$$CV = \frac{\underline{s}_x}{\bar{x}}$$

s_x : Η διακύμανση

\bar{x} : Η μέση τιμή

CV : Ο συντελεστής μεταβολής

Το δείγμα είναι ομοιογενές ως προς την μέση τιμή όταν $CV \leq 10\%$

$$CV = \frac{\underline{s}_x}{\bar{x}} = \frac{2}{8} = \frac{1}{4} = 0,25 = 25\%$$

Άρα το δείγμα δεν είναι ομοιογενές ως προς την μέση τιμή

(II) $E\chi\omega$ το δείγμα : $y_i = x_i + c, c > 0, 1 \leq i \leq v, v \in \mathbb{N}^*$

Οπότε : $\bar{y} = \bar{x} + c = 8 + c, s_y = s_x = 2$

$$CV_y = \frac{\underline{s}_y}{\bar{y}} = \frac{2}{\bar{x} + c} = \frac{2}{8 + c}$$

Επειδή το δείγμα είναι ομοοιγενές ως προς την μέση τιμή θα έχω:

$$CV_y \leq 10\% \Leftrightarrow CV_y \leq \frac{1}{10} \Leftrightarrow \frac{2}{8+c} \leq \frac{1}{10} \stackrel{c>0}{\Leftrightarrow} 10(8+c) \frac{2}{8+c} \leq 10(8+c) \frac{1}{10} \Leftrightarrow \\ 10(8+c) \frac{2}{8+c} \leq 10(8+c) \frac{1}{10} \Leftrightarrow 20 \leq 8+c \Leftrightarrow 8+c \geq 20 \Leftrightarrow c \geq 12$$

(III) Αν $c \in \Omega = \{1, 2, 3, \dots, 2008\}$, όπου Ω ο δειγματικός χώρος με ισοπιθανά απλά ενδεχόμενα, να βρείτε τις πιθανότητες των ενδεχομένων:

A "c áρτιος αριθμός"

B :"c τέτοιος ώστε το δείγμα τιμών της μεταβλητής X είναι ομοιογενές"

καθώς και την $P(A \cap B)$

Επειδή ο δειγματοχώρος $\Omega = \{1, 2, 3, \dots, 2008\}$ αποτελείται από ισοπιθανά ενδεχόμενα θα ισχύει $P(1) = P(2) = \dots = P(2008) = x$
 $P(1) + P(2) + \dots + P(2008) = 1 \Leftrightarrow \underbrace{x + x + \dots + x}_{2008-\text{φορές}} = 1 \Leftrightarrow 2008x = 1 \Leftrightarrow$

$$x = \frac{1}{2008}$$

$A = \{c \in \Omega : O c \text{ είναι άρτιος αριθμός}\} = \{2, 4, \dots, 2008\} =$

$= \{2 \cdot 1, 2 \cdot 2, \dots, 2 \cdot 1004\}$

Το πλήθος των στοιχείων του A είναι 1004, καθε στοιχείο του A είναι στοιχειώδες ενδεχόμενο με πιθανότητα $\frac{1}{2008}$

$$P(A) = P(2) + P(4) + \dots + P(1008) = \underbrace{\frac{1}{2008} + \frac{1}{2008} + \dots + \frac{1}{2008}}_{1004-\text{φορές}} =$$

$$= 1004 \frac{1}{2008} = \frac{1}{2}$$

$B = \left\{ c \in \Omega : O c \text{ τέτοιος ώστε το δείγμα τιμών της μεταβλητής X είναι ομοιογενές} \right\} =$

$= \{c \in \Omega : c \geq 12\} = \{12, 13, 14, \dots, 2008\}$

Το πλήθος των στοιχείων του Β είναι $2008 - 11 = 1987$, καθε στοιχείο του Β είναι στοιχειώδες ενδεχόμενο με πιθανότητα $\frac{1}{2008}$

$$\begin{aligned} P(B) &= P(12) + P(13) + \dots + P(2008) = \underbrace{\frac{1}{2008} + \frac{1}{2008} + \dots + \frac{1}{2008}}_{1997-\text{φορές}} = \\ &= 1997 \frac{1}{2008} = \frac{1997}{2008} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} A \cap B &= \{c \in \Omega : \text{Ο } c \text{ είναι áρτιος και } iσχύει c \geq 12\} = \\ &= \{12, 14, 16, \dots, 2008\} = \{2 \cdot 6, 2 \cdot 7, 2 \cdot 8, \dots, 2 \cdot 1004\} \end{aligned}$$

Αν είχαμε τους αριθμούς $2 \cdot 1, 2 \cdot 2, \dots, 2 \cdot 5, 2 \cdot 6, \dots, 2 \cdot 1004$ θα ήταν σε πλήθος 1004. Οι αριθμοί $2 \cdot 1, 2 \cdot 2, \dots, 2 \cdot 5$ είναι σε πλήθος 5. Οπότε οι αριθμοί $2 \cdot 6, 2 \cdot 7, 2 \cdot 8, \dots, 2 \cdot 1004$ είναι σε πλήθος $1004 - 5 = 999$

Το πλήθος των στοιχείων του $A \cap B$ είναι 999, καθε στοιχείο

$$\text{του } A \cap B \text{ είναι στοιχειώδες ενδεχόμενο με πιθανότητα } \frac{1}{2008}$$

$$\begin{aligned} P(A \cap B) &= P(12) + P(14) + \dots + P(2008) = \underbrace{\frac{1}{2008} + \frac{1}{2008} + \dots + \frac{1}{2008}}_{999-\text{φορές}} = \\ &= 999 \frac{1}{2008} = \frac{999}{2008} \end{aligned}$$

5.

Έστω $\Omega = \{1, 2, \dots, n\}$ ένας δειγματοχώρος που αποτελείται απο τα ισοπιθανά απλά ενδεχόμενα το δείγμα των οποίων εχει μέση τιμή $\bar{\omega} = 5$

(I) Να βρείτε το n

(II) Θεωρουμε το σύνολο $K = \{\lambda \omega_i + 21 / \lambda \in \mathbb{N}^* \text{ και } \omega_i \text{ στοιχείο του } \Omega\}$

Να βρείτε την τιμή του λ ώστε το μείγμα τιμών του K να είναι ομοιογενές

(III) Επιλέγουμε ένα στοιχείο ω_i του Ω . Να βρείτε την πιθανότητα το $3\omega_i$ να είναι στοιχείο του K με δεδομένο οτι το δείγμα των τιμών του K είναι ομοιογενές

$$(I) \bar{x} = 5 \Leftrightarrow \frac{1+2+3+\dots+v}{v} = 5 \Leftrightarrow 1+2+3+\dots+v = 5v \Leftrightarrow$$

Θεωρώ την αριθμητική πρόοδο: $1, 2, 3, \dots, v, \dots$

$\alpha_1 \quad \alpha_2 \quad \alpha_3 \quad \dots \quad \alpha_k$

(α_v) : Αριθμητική πρόοδος

Μια ακολουθία είναι αριθμητική πρόοδος όταν ο επόμενος όρος προκύπτει από τον προηγούμενο όταν προσθέσουμε τον ίδιο πάντα αριθμό

$$\omega = \alpha_2 - \alpha_1 = \alpha_3 - \alpha_2 = \dots = \alpha_{v+1} - \alpha_v = \sum \tau \alpha \theta \rho \delta$$

$$\alpha_v = \alpha_1 + (v-1)\omega$$

$$S_v = \frac{v}{2}(\alpha_1 + \alpha_v) = \frac{v}{2}[2\alpha_1 + (v-1)\omega]$$

ω : Η διαφορά της αριθμητικής προόδου

α_1 : Ο πρώτος όρος της αριθμητικής προόδου

α_v : Ο $v^{\text{oστος}}$ όρος της αριθμητικής προόδου

S_v : Το άθροισμα των v πρώτων όρων της αριθμητικής προόδου

$$\underbrace{1, 2, 3, \dots}_{\alpha_1 \quad \alpha_2 \quad \alpha_3}, \underbrace{v, \dots}_{\alpha_k}$$

$$\omega = \alpha_2 - \alpha_1 = 2 - 1 = 1$$

$$\alpha_k = \alpha_1 + (k-1)\omega \Leftrightarrow v = 1 + (k-1)1 \Leftrightarrow v = k$$

$$1+2+3+\dots+v = \alpha_1 + \alpha_2 + \alpha_3 + \dots + \alpha_v = \frac{v}{2}(\alpha_1 + \alpha_v) = \frac{v(v+1)}{2}$$

$$1+2+3+\dots+v = 5v \Leftrightarrow \frac{v(v+1)}{2} = 5v \Leftrightarrow \frac{v+1}{2} = 5 \Leftrightarrow v+1=10 \Leftrightarrow$$

$$v = 9$$

(II) Για το δείγμα $\omega_1, \omega_2, \dots, \omega_9$ θα εχω:

$$\bar{\omega} = \frac{\omega_1 + \omega_2 + \dots + \omega_9}{9} = 5$$

$$s_{\omega}^2 = \frac{(\omega_1 - \bar{\omega})^2 + (\omega_2 - \bar{\omega})^2 + \dots + (\omega_9 - \bar{\omega})^2}{n} = \frac{(1-5)^2 + (2-5)^2 + (3-5)^2 + (4-5)^2 + (5-5)^2 + (6-5)^2 + (7-5)^2}{9}$$

$$+ \frac{(8-5)^2 + (9-5)^2}{9} =$$

$$= \frac{\underbrace{16+9+4+1}_{30} + \underbrace{1+4+9+16}_{30}}{9} = \frac{2 \cdot 30}{9} = \frac{60:3}{9:3} = \frac{20}{3}$$

$$s_{\omega} = \sqrt{s_{\omega}^2} = \sqrt{\frac{20}{3}}$$

Εχω το δείγμα: $\kappa_i = \lambda \omega_i + 21, 1 \leq i \leq 9$

$$\bar{\kappa} = \lambda \bar{\omega} + 21 = 5\lambda + 21, s_{\kappa} = s_{\omega} = \sqrt{\frac{20}{3}}$$

$$CV_{\kappa} = \frac{s_{\kappa}}{\bar{\kappa}} = \frac{\sqrt{\frac{20}{3}}}{5\lambda + 21} = \frac{\sqrt{\frac{4 \cdot 5}{3}}}{5\lambda + 21} = \frac{\frac{2\sqrt{5}}{\sqrt{3}}}{5\lambda + 21} = \frac{2\sqrt{5}\sqrt{5}}{\sqrt{3}\sqrt{5}(5\lambda + 21)} = \frac{2(\sqrt{5})^2}{\sqrt{15}(5\lambda + 21)} = \frac{10}{\sqrt{15}(5\lambda + 21)}$$

Επειδή το δείγμα είναι ομοιογενές ως προς την μέση τιμή θα εχω:

$$CV_{\kappa} \leq 10\% \Leftrightarrow \frac{10}{\sqrt{15}(5\lambda + 21)} \leq \frac{1}{10} \stackrel{\lambda > 0 \Rightarrow 5\lambda > 0 \Rightarrow 5\lambda + 21 > 0}{\Leftrightarrow}$$

$$\cancel{\sqrt{15}(5\lambda + 21)} 10 \frac{10}{\cancel{\sqrt{15}(5\lambda + 21)}} \leq \frac{1}{10} \sqrt{15}(5\lambda + 21) 10 \Leftrightarrow$$

$$\sqrt{15}(5\lambda + 21) \geq 100 \Leftrightarrow \sqrt{15} \cdot 5\lambda + 21\sqrt{15} \geq 100 \Leftrightarrow \sqrt{15} \cdot 5\lambda \geq 100 - 21\sqrt{15} \Leftrightarrow$$

$$\lambda \geq \frac{100 - 21\sqrt{15}}{\sqrt{15} \cdot 5} \Leftrightarrow \lambda \geq \frac{(100 - 21\sqrt{15})\sqrt{15}}{\sqrt{15} \cdot 5\sqrt{15}} \Leftrightarrow \lambda \geq \frac{100\sqrt{15} - 21(\sqrt{15})^2}{5(\sqrt{15})^2}$$

$$\begin{aligned}
& \Leftrightarrow \lambda \geq \frac{100\sqrt{15} - 21 \cdot 15}{5 \cdot 15} \stackrel{100=20 \cdot 5}{\Leftrightarrow} \lambda \geq \frac{20 \cdot 5 \sqrt{15} - 21 \cdot 3 \cdot 5}{5 \cdot 15} \stackrel{\text{Από τον αριθμητή βγάζω κοινό παράγοντα το } 5 \text{}}{\Leftrightarrow} \\
& \lambda \geq \frac{5(20\sqrt{15} - 63)}{5 \cdot 15} \Leftrightarrow \lambda \geq \frac{20\sqrt{15} - 63}{15} \\
& \frac{20\sqrt{15} - 63}{15} < 2 \Leftrightarrow \frac{20\sqrt{15} - 63}{15} \cdot 15 < 2 \cdot 15 \Leftrightarrow 20\sqrt{15} - 63 < 30 \Leftrightarrow \\
& 20\sqrt{15} < 30 + 63 \Leftrightarrow 20\sqrt{15} < 93 \quad \text{Αν } \alpha, \beta \geq 0 \text{ ισχύει η ισοδυναμία: } \alpha \geq \beta \Leftrightarrow \alpha^2 \geq \beta^2 \Leftrightarrow \left(20\sqrt{15}\right)^2 < 93^2 \Leftrightarrow \\
& 400 \cdot \left(\sqrt{15}\right)^2 < (100 - 7)^2 \Leftrightarrow 400 \cdot 15 < 100^2 - 2 \cdot 100 \cdot 7 + 7^2 \Leftrightarrow \\
& 6000 < 10000 - 1400 + 49 \Leftrightarrow 6000 < 8649 \text{ (Ισχύει)} \\
& \frac{20\sqrt{15} - 63}{15} > 1 \Leftrightarrow \frac{20\sqrt{15} - 63}{15} \cdot 15 > 1 \cdot 15 \Leftrightarrow 20\sqrt{15} - 63 > 1 \Leftrightarrow \\
& 20\sqrt{15} > 1 + 63 \Leftrightarrow 20\sqrt{15} > 64 \quad \text{Αν } \alpha, \beta \geq 0 \text{ ισχύει η ισοδυναμία: } \alpha \geq \beta \Leftrightarrow \alpha^2 \geq \beta^2 \Leftrightarrow \left(20\sqrt{15}\right)^2 > (60 + 4)^2 \Leftrightarrow \\
& 400 \cdot \left(\sqrt{15}\right)^2 > (60 + 4)^2 \Leftrightarrow 400 \cdot 15 \geq 60^2 + 2 \cdot 60 \cdot 4 + 4^2 \Leftrightarrow \\
& 6000 > 3600 + 480 + 16 \Leftrightarrow 6000 > 4096 \text{ (Ισχύει)} \\
& \text{Επειδή } 1 < \frac{20\sqrt{15} - 63}{15} < 2 \text{ και } \lambda \in \mathbb{N}^* \text{ με } \lambda > \frac{20\sqrt{15} - 63}{15} \text{ θα έχω } \lambda \geq 2 \\
& (\text{III}) \text{ Επιλέγουμε ένα στοιχείο } \omega_i \text{ του } \Omega = \{1, 2, \dots, 9\}. \text{ Τότε οι δυνατές περιπτώσεις του } \omega_i \text{ είναι } 9. \text{ Θέλω το } 3 \text{ } \omega_i \text{ να είναι στοιχείο του } K \text{ όταν το } K \text{ είναι ομοιογενές ως προς την μέση τιμή. Επειδή το } K \text{ είναι ομοιογενές ως προς την μέση τιμή θα ισχύει } \lambda \in \mathbb{N}^*, \lambda \geq 2 \\
& 3\omega_i \in K \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} 3\omega_i = \lambda\omega_k + 21 \\ \omega_k \in \Omega = \{1, 2, \dots, 9\} \\ \lambda \in \mathbb{N}^*, \lambda \geq 2 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \omega_i = \frac{\lambda\omega_k + 21}{3} \\ \omega_k \in \Omega = \{1, 2, \dots, 9\} \\ \lambda \in \mathbb{N}^*, \lambda \geq 2 \end{array} \right\} \Leftrightarrow
\end{aligned}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \lambda \omega_{\kappa} + 21 = 3\omega_i \\ \omega_{\kappa} \in \Omega = \{1, 2, \dots, 9\} \\ \lambda \in \mathbb{N}^*, \lambda \geq 2 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \lambda \omega_{\kappa} = 3\omega_i - 21 \\ \omega_{\kappa} \in \Omega = \{1, 2, \dots, 9\} \\ \lambda \in \mathbb{N}^*, \lambda \geq 2 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \lambda \omega_{\kappa} = 3\omega_i - 21 \\ \omega_{\kappa} \in \Omega = \{1, 2, \dots, 9\} \\ \lambda \in \mathbb{N}^*, \lambda \geq 2 \end{array} \right\}$$

Επειδή $\lambda \omega_{\kappa} > 0$ θα έχω:

$$\left\{ \begin{array}{l} 3\omega_i - 21 > 0 \\ \omega_{\kappa} \in \Omega = \{1, 2, \dots, 9\} \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} 3\omega_i > 21 \\ \omega_i \in \Omega = \{1, 2, \dots, 9\} \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \omega_i > \frac{21}{3} \\ \omega_i \in \Omega = \{1, 2, \dots, 9\} \end{array} \right\} \Leftrightarrow$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \omega_i > 7 \\ \omega_i \in \Omega = \{1, 2, \dots, 9\} \end{array} \right\} \Leftrightarrow \omega_i = 8 \text{ ή } \omega_i = 9$$

Θα εξετάσω αν όντως το ω_i μπορεί να πάρει τις τιμές 8 ή 9

Αν $\omega_i = 8$ θα έχω:

$$\lambda \omega_{\kappa} = 3\omega_i - 21 \Leftrightarrow \lambda \omega_{\kappa} = 3 \cdot 8 - 21 \Leftrightarrow \lambda \omega_{\kappa} = 3$$

Επειδή 3 είναι πρώτος αριθμός $\lambda \omega_{\kappa} = 3, \lambda, \omega_{\kappa} \in \mathbb{N}^*, \lambda \geq 2$ θα έχω:

$$\lambda = 3, \omega_{\kappa} = 1 (\Delta \varepsilon \kappa \tau \acute{\epsilon} \varsigma)$$

Αν $\omega_i = 9$ θα έχω:

$$\lambda \omega_{\kappa} = 3\omega_i - 21 \Leftrightarrow \lambda \omega_{\kappa} = 3 \cdot 9 - 21 \Leftrightarrow \lambda \omega_{\kappa} = 6$$

Επειδή $\lambda \omega_{\kappa} = 2 \cdot 3, \lambda, \omega_{\kappa} \in \mathbb{N}^*, \lambda \geq 2$ θα έχω:

$$\lambda = 2, \omega_{\kappa} = 3 \text{ ή } \lambda = 3, \omega_{\kappa} = 2 (\Delta \varepsilon \kappa \tau \acute{\epsilon} \varsigma)$$

Συνεπώς το ω_i μπορεί να πάρει τις τιμές 8 ή 9. Οπότε για το ω_i έχω

2 ευνοϊκές περιπτώσεις

$$A = \{3\omega_i \in K / \omega_i \in A\}$$

$$P(A) = \frac{N(A)}{N(\Omega)} = \frac{2}{9}$$

6.

Ένα ζάρι ρίπτεται δυο φορές. Να υπολογίσθούν οι πιθανότητες των ενδεχομένων

$$A = \{Το άθροισμα των δυο όψεων είναι ίσο με 7\}$$

$$B = \{Η απόλυτη τιμή της διαφοράς των δυο όψεων είναι 4\}$$

$$\Omega = \{(x, y) : x, y \in \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}\}$$

$$A = \{(x, y) : x, y \in \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}, x + y = 7\}$$

Ευνοικές περιπτώσεις για το A

$$(x, y) \in A \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} x, y \in \{1, 2, 3, 4, 5, 6\} \\ x + y = 7 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} x, y \in \{1, 2, 3, 4, 5, 6\} \\ y = 7 - x \end{array} \right\}$$

$$\Theta \alpha \beta \rho \omega \circ \lambda \alpha \tau \alpha (x, y) \in A \text{ με } x \leq y$$

$$\left(\begin{array}{l} A \nu \beta \rho \omega \circ \lambda \alpha \tau \alpha (x, y) \in A \text{ με } x \leq y \text{ οι υπόλοιπες λύσεις} \\ \theta \alpha \pi \rho \kappa \nu \psi \text{ ουν με αντιμετάθεση των στοιχείων } x, y \end{array} \right)$$

$$x \leq y \Leftrightarrow x \leq 7 - x \Leftrightarrow 2x \leq 7 \Leftrightarrow x \leq \frac{7}{2} \Leftrightarrow x \leq 3,5 \Leftrightarrow x \in \{1, 2, 3\}$$

$$A \nu x = 1 \theta \alpha \epsilon \chi \omega : y = 7 - x = 7 - 1 = 6$$

$$A \nu x = 2 \theta \alpha \epsilon \chi \omega : y = 7 - 2 = 7 - 2 = 5$$

$$A \nu x = 3 \theta \alpha \epsilon \chi \omega : y = 7 - 3 = 7 - 4 = 5$$

$$\text{Οπότε : } A = \{(1, 6), (6, 1), (2, 4), (4, 2), (3, 4), (4, 3)\}$$

$$\text{Οι ευνοικίες περιπτώσεις πριπτώσεις του A είναι : } N(A) = 6$$

Δυνατές περιπτώσεις

$$\Omega = \{(x, y) : x, y \in \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}\}$$

Για την μεταβλητή x οι δυνατές επιλογές είναι 6, για την μεταβλητή y οι δυνατές επιλογές είναι 6 οπότε από τον πολλαπλασιαστικό, νόμο το πλήθος του δειγματοχώρου είναι $6 \cdot 6 = 6^2$

$$P(A) = \frac{N(A)}{N(\Omega)} = \frac{6}{6^2} = \frac{1}{6}$$

$$B = \{(x, y) : x, y \in \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}, |y - x| = 4\}$$

$$\Theta \alpha \beta \rho \omega \circ \lambda \alpha \tau \alpha (x, y) \in B \text{ με } y \geq x$$

$$\left(\begin{array}{l} A \nu \beta \rho \omega \circ \lambda \alpha \tau \alpha (x, y) \in B \text{ με } x \leq y \text{ οι υπόλοιπες λύσεις} \\ \theta \alpha \pi \rho \kappa \nu \psi \text{ ουν με αντιμετάθεση των στοιχείων } x, y \end{array} \right)$$

$$y \geq x \Leftrightarrow y - x \geq 0 \Leftrightarrow |y - x| = y - x$$

$$\left\{ \begin{array}{l} (x, y) \in B \\ y \geq x \\ x, y \in \{1, 2, 3, 4, 5, 6\} \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} y - x = 4 \\ y \geq x \\ x, y \in \{1, 2, 3, 4, 5, 6\} \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} y = 4 + x \\ y \geq x \\ x, y \in \{1, 2, 3, 4, 5, 6\} \end{array} \right\}$$

$$y \leq 6 \Leftrightarrow 4 + x \leq 6 \Leftrightarrow x \leq 2 \quad \Leftrightarrow \quad x \in \{1, 2\}$$

$$\text{Αν } x = 1 \text{ θα } \epsilon \chi \omega : y = 4 + x = 4 + 1 = 5$$

$$\text{Αν } x = 2 \text{ θα } \epsilon \chi \omega : y = 4 + x = 4 + 2 = 6$$

$$\text{Οπότε : } B = \{(1, 5), (5, 1), (2, 6), (6, 2)\}$$

$$P(B) = \frac{N(B)}{N(\Omega)} = \frac{4:2}{6:2} = \frac{2}{3}$$

7.

Ένα μικρό παιδί παίζει με τρείς κύβους που έχουν τα γράμματα H, Σ, Τ (σε κάθε κύβο έχει σημειωθεί μόνο ένα από τα τρία γράμματα)

(I) Πόσες και ποιές διαφορετικές λέξεις (οι ποιοι πολλές χωρίς νοήμα) μπορεί να φτιάξει ένα παιδί χρησιμοποιώντας τον κάθε κύβο ακριβώς μια φορά

(II) Αν η τοποθέτηση των τριών κύβων στη σειρά γίνεται εντελώς τυχαία,

(II_α) ποιά η πιθανότητα η λέξη που θα σχηματιστεί να αρχίζει από Τ

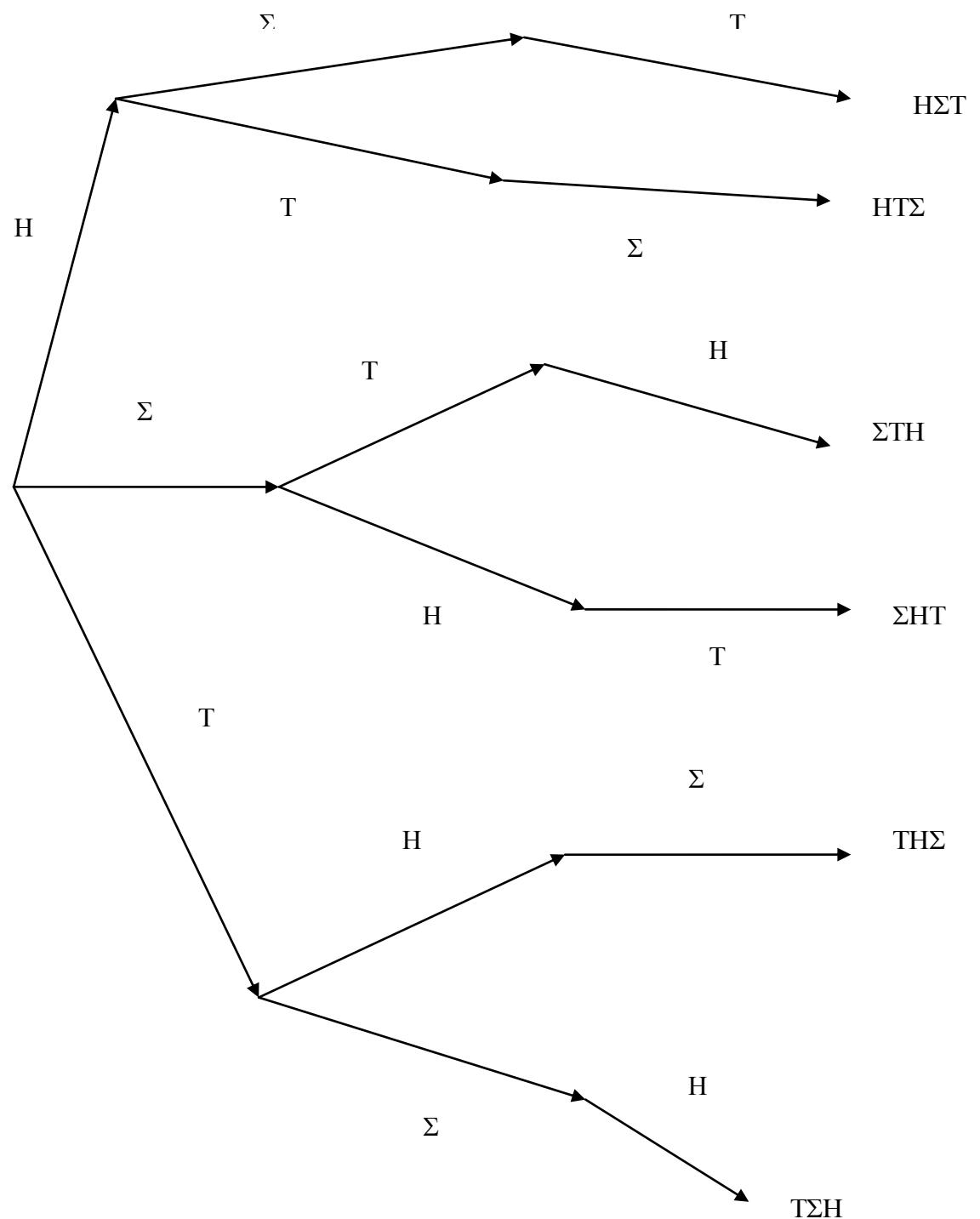
(II_β) ποιά η πιθανότητα η λέξη που θα σχηματιστεί να έχει νόημα

(I) Το παιδί θα χρησιμοποιήσει κάθενα γράμματα H, Σ, Τ μια φορά.

Οπότε οι δυνατοί τρόποι είναι :

ΗΣΤ, ΗΤΣ, ΣΗΤ, ΣΤΗ, ΤΗΣ, ΤΣΗ

Οπότε οι δυνατοί τρόποι είναι σε πλήθος 6

Οι λέξεις που θα φτιάξει το μικρό παιδί αποτελούν τα στοιχεία του δειγματοχώρου Ω

$$\Omega = \{ \text{ΗΣΤ}, \text{ΗΤΣ}, \text{ΣΤΗ}, \text{ΣΗΤ}, \text{ΤΗΣ}, \text{ΤΣΗ} \}$$

$$\begin{aligned} (\text{II}) A &= \{ \text{Η λέξη που θα σχημαστιστεί να αρχίζει από T} \} = \\ &= \{ \text{ΤΗΣ}, \text{ΤΣΗ} \} \end{aligned}$$

$$P(A) = \frac{N(A)}{N(\Omega)} = \frac{2}{6} = \frac{1}{3}$$

$$B = \{ \text{Η λέξη που θα σχημαστιστεί έχει νόημα} \} = \{ \text{ΣΤΗ}, \text{ΤΗΣ} \}$$

$$P(B) = \frac{N(B)}{N(\Omega)} = \frac{2}{6} = \frac{1}{3}$$

8.

To προβλημα του Γαλιλαίου

Ας θεωρήσουμε το τυχαίο πείραμα της ρίψης τριών κύβων και τα ενδεχόμενα Α και Β όπως το άθροισμα των ενδείξεων να είναι 9 και 10 αντίστοιχα. Ένας παρατηρητικός φίλος του Γαλιλαίου διέκρινε ότι η συχνότητα εμφάνισης του ενδεχομένου Α είναι μικρότερη από εκείνη του Β. Τούτο δεν μπορούσε να εξηγήσει σκεπτόμενος ότι καθένα από τα ενδεχόμενα Α και Β περιέχει 6 δειγματικά σημεία επειδή $1+2+6=1+3+5=1+4+4=2+2+5=2+3+4=3+3+3=9$ και $1+3+6=1+4+5=2+2+6=2+3+5=2+4+4=3+3+4=10$. Ο Γαλιλαίος στον οποίο απευθύνθηκε υπολόγισε ορθά τις πιθανότητες $P(A)$ και $P(B)$ από προέκυψε ότι $P(A) < P(B)$. Να υπολογιστούν οι πιθανότητες $P(A)$ και $P(B)$

Ο δειγματοχώρος του πειράματος είναι:

$$\Omega = \{(x, y, z) : x, y, z \in \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}\}$$

Για την μεταβλητή x έχω 6-επιλογές

Για την μεταβλητή y έχω 6-επιλογές

Για την μεταβλητή z έχω 6-επιλογές

Οπότε για την διατεταγμένη τριάδα (x, y, z) , $x, y, z \in \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$

έχω $6 \cdot 6 \cdot 6 = 6^3$ επιλογές

$A = \{\text{Το άθροισμα την ενδείξεων είναι } 9\} =$

$$\{(x, y, z) : x, y, z \in \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}, x + y + z = 9\}$$

$$A = \{(x, y, z) : x, y, z \in \{1, 2, \dots, 6\}, x + y + z = 9\}$$

Ευνοικές περιπτώσεις για το A

Θα βρώ όλα τα $(x, y, z) \in A$ με $x \leq y \leq z$

$$\left(\begin{array}{l} \text{Αν } \beta \text{ρώ όλα τα } (x, y, z) \in A \text{ με } x \leq y \leq z \text{ οι υπόλοιπες λύσεις} \\ \text{θα προκύψουν με μετάθεση των στοιχείων } \{x, y, z\} \end{array} \right)$$

$$\underbrace{\begin{cases} x \leq y \\ x \leq z \end{cases}}_{(+)} (+)$$

$$2x \leq y + z \Leftrightarrow 3x \leq x + y + z \Leftrightarrow 3x \leq 9 \Leftrightarrow x \leq 3 \Leftrightarrow x \in \{1, 2, 3\}$$

$$\underbrace{\begin{cases} x \leq z \\ y \leq z \end{cases}}_{(+)} (+)$$

$$x + y \leq 2z \Leftrightarrow x + y + z \leq 3z \Leftrightarrow 3z \geq 9 \Leftrightarrow z \geq 3 \Leftrightarrow z \in \{3, 4, 5, 6\}$$

Αν $x = 1$ και $z = 3$ θα έχω:

$$y = 9 - x - z = 9 - 1 - 3 = 5 \quad (\text{Άτοπο γιατι } y > z)$$

Αν $x = 1$ και $z = 4$ θα έχω:

$$y = 9 - x - z = 9 - 1 - 4 = 4$$

Οπότε εχω την λύση: $(x, y, z) = (1, 4, 4)$

Αν $x = 1$ και $z = 5$ θα έχω:

$$y = 9 - x - z = 9 - 1 - 5 = 3$$

Οπότε εχω την λύση: $(x, y, z) = (1, 3, 5)$

Αν $x=1$ και $z=6$ θα έχω:

$$y = 9 - x - z = 9 - 1 - 6 = 2$$

Οπότε εχω την λύση: $(x, y, z) = (1, 2, 6)$

Αν $x=2$ και $z=3$ θα έχω:

$$y = 9 - x - z = 9 - 2 - 3 = 4 \quad (\text{Άτοπο γιατί } y > z)$$

Αν $x=2$ και $z=4$ θα έχω:

$$y = 9 - x - z = 9 - 2 - 4 = 3$$

Οπότε εχω την λύση: $(x, y, z) = (2, 3, 4)$

Αν $x=2$ και $z=5$ θα έχω:

$$y = 9 - x - z = 9 - 2 - 5 = 2$$

Οπότε εχω την λύση: $(x, y, z) = (2, 2, 5)$

Αν $x=2$ και $z=6$ θα έχω:

$$y = 9 - x - z = 9 - 2 - 6 = 1 \quad (\text{Άτοπο γιατί } x > y)$$

Αν $x=3$ και $z=3$ θα έχω:

$$y = 9 - x - z = 9 - 3 - 3 = 3$$

Οπότε εχω την λύση: $(x, y, z) = (3, 3, 3)$

Αν $x=3$ και $z=4$ θα έχω:

$$y = 9 - x - z = 9 - 3 - 4 = 2 \quad (\text{Άτοπο γιατί } x > y)$$

Αν $x=3$ και $z=5$ θα έχω:

$$y = 9 - x - z = 9 - 3 - 5 = 1 \quad (\text{Άτοπο γιατί } x > y)$$

Αν $x=3$ και $z=6$ θα έχω:

$$y = 9 - x - z = 9 - 3 - 6 = 0 \quad (\text{Άτοπο γιατί } y > 0)$$

Στην διατεταγμένη τριάδα $(1, 4, 4)$ δεν αντιστοιχεί μια επιλογή αλλά

τις επιλογές $(1, 4, 4), (4, 1, 4), (4, 4, 1)$ δηλ. 3-επιλογές

Στην διατεταγμένη τριάδα $(1, 3, 5)$ δεν αντιστοιχεί μια επιλογή αλλά

οι επιλογές $(1, 3, 5), (1, 5, 3), (3, 1, 5), (3, 5, 1), (5, 1, 3), (5, 3, 1)$ δηλ. 6-επιλογές

Σ την διατεταγμένη τριάδα $(1, 2, 6)$ δεν αντιστοιχεί μια επιλογή αλλά οι επιλογές $(1, 2, 6), (1, 6, 2), (2, 1, 6), (2, 6, 1), (6, 1, 2), (6, 2, 1)$ δηλ.

$6 - \text{επιλογές}$

Σ την διατεταγμένη τριάδα $(2, 3, 4)$ δεν αντιστοιχεί μια επιλογή αλλά οι επιλογές $(2, 3, 4), (2, 4, 3), (3, 2, 4), (3, 4, 2), (4, 3, 2), (4, 2, 3)$ δηλ.

$6 - \text{επιλογές}$

Σ την διατεταγμένη τριάδα $(2, 2, 5)$ δεν αντιστοιχεί μια επιλογή αλλά οι επιλογές $(2, 2, 5), (2, 5, 2), (5, 2, 2)$ δηλ. $3 - \text{επιλογές}$

Σ την διατεταγμένη τριάδα $(3, 3, 3)$ αντιστοιχεί μια επιλογή

Άρα οι ευνοικές περιπτώσεις είναι:

$$2 \cdot 3 + 3 \cdot 6 + 1 = 6 + 18 + 1 = 25$$

$$P(A) = \frac{N(A)}{N(\Omega)} = \frac{25}{6^3}$$

$$B = \{ \text{Το άθροισμα την ενδείξεων είναι } 10 \} =$$

$$\{(x, y, z) : x, y, z \in \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}, x + y + z = 10\}$$

$$A = \{(x, y, z) : x, y, z \in \{1, 2, \dots, 6\}, x + y + z = 9\}$$

Ευνοικές περιπτώσεις για το A

$\Theta \alpha \beta \rho \omega \circ \lambda \alpha \tau \alpha (x, y, z) \in A \text{ με } x \leq y \leq z$

$\left(\begin{array}{l} \text{Αν } \beta \rho \omega \circ \lambda \alpha \tau \alpha (x, y, z) \in A \text{ με } x \leq y \leq z \text{ οι υπόλοιπες λύσεις} \\ \text{θα προκύψουν με μετάθεση των στοιχείων } \{x, y, z\} \end{array} \right)$

$$\underbrace{\left\{ \begin{array}{l} x \leq y \\ x \leq z \end{array} \right\}}_{(+)}$$

$$2x \leq y + z \Leftrightarrow 3x \leq x + y + z \Leftrightarrow 3x \leq 10 \Leftrightarrow x \leq \frac{10}{3} \Leftrightarrow x \in \{1, 2, 3\}$$

$$\underbrace{\left\{ \begin{array}{l} x \leq z \\ y \leq z \end{array} \right\}}_{(+)}$$

$$x + y \leq 2z \Leftrightarrow x + y + z \leq 3z \Leftrightarrow 3z \geq 10 \Leftrightarrow z \geq \frac{10}{3} \Leftrightarrow z \in \{4, 5, 6\}$$

Αν $x = 1$ και $z = 4$ θα έχω:

$$y = 10 - x - z = 10 - 1 - 4 = 5 \quad (\text{Απόπο γιατί } y > z)$$

Αν $x = 1$ και $z = 5$ θα έχω:

$$y = 10 - x - z = 10 - 1 - 5 = 4$$

$$\text{Οπότε εχω την λύση: } (x, y, z) = (1, 4, 5)$$

Αν $x = 1$ και $z = 6$ θα έχω:

$$y = 10 - x - z = 10 - 1 - 6 = 4$$

$$\text{Οπότε εχω την λύση: } (x, y, z) = (1, 3, 6)$$

Αν $x = 2$ και $z = 4$ θα έχω:

$$y = 10 - x - z = 10 - 2 - 4 = 4$$

$$\text{Οπότε εχω την λύση: } (x, y, z) = (2, 4, 4)$$

Αν $x = 2$ και $z = 5$ θα έχω:

$$y = 10 - x - z = 10 - 2 - 5 = 3$$

$$\text{Οπότε εχω την λύση: } (x, y, z) = (2, 3, 5)$$

Αν $x = 2$ και $z = 6$ θα έχω:

$$y = 10 - x - z = 10 - 2 - 6 = 2$$

$$\text{Οπότε εχω την λύση: } (x, y, z) = (2, 2, 5)$$

Αν $x = 3$ και $z = 4$ θα έχω:

$$y = 10 - x - z = 10 - 3 - 4 = 3$$

$$\text{Οπότε εχω την λύση: } (x, y, z) = (3, 3, 4)$$

Αν $x = 3$ και $z = 5$ θα έχω:

$$y = 10 - x - z = 10 - 3 - 5 = 2 \quad (\text{Απόπο γιατί } x > y)$$

Αν $x = 3$ και $z = 6$ θα έχω:

$$y = 10 - x - z = 10 - 3 - 6 = 1 \quad (\text{Απόπο γιατί } x > y)$$

Στην διατεταγμένη τριάδα $(1,4,5)$ δεν αντιστοιχεί μια επιλογή αλλά οι επιλογές $(1,4,5), (1,5,4), (4,1,5), (4,5,1), (5,1,4) (5,4,1)$
δηλ. 6-επιλογές

Στην διατεταγμένη τριάδα $(1,3,6)$ δεν αντιστοιχεί μια επιλογή αλλά οι επιλογές $(1,3,6), (1,6,3), (3,1,6), (3,6,1), (6,1,3), (6,3,1)$ δηλ. εχω
6-επιλογές

Στην διατεταγμένη τριάδα $(2,4,4)$ δεν αντιστοιχεί μια επιλογή αλλά οι επιλογές $(2,4,4), (4,2,4), (4,4,2)$ δηλ. εχω 6-επιλογές

Στην διατεταγμένη τριάδα $(2,3,5)$ δεν αντιστοιχεί μια επιλογή αλλά οι επιλογές $(2,3,5), (2,5,3), (3,2,5), (3,5,2), (5,2,3), (5,3,2)$
δηλ. 6-επιλογές

Στην διατεταγμένη τριάδα $(2,2,5)$ δεν αντιστοιχεί μια επιλογή αλλά οι επιλογές $(2,2,5), (2,5,2), (2,2,5)$ δηλ. 3-επιλογές

Στην διατεταγμένη τριάδα $(3,3,4)$ δεν αντιστοιχεί μια επιλογή αλλά οι επιλογές $(3,3,4), (3,4,3), (3,3,4)$ δηλ. 3-επιλογές

Άρα οι ευνοικές περιπτώσεις είναι:

$$3 \cdot 6 + 3 \cdot 3 = 27$$

$$P(B) = \frac{N(B)}{N(\Omega)} = \frac{27}{6^3}$$

$$\text{Οπότε: } P(A) < P(B) \left(P(A) = \frac{25}{6^3}, P(B) = \frac{27}{6^3} \right)$$

9.

Αν A, B δύο ενδεχόμενα ενός δειγματοχώρου Ω με ισοπιθανά απλά ενδεχόμενα. Αν είναι $A \neq \emptyset, B \neq \emptyset$ και $A \subseteq B$ να αποδείξετε ότι ισχύει:

$$\frac{P(A)}{P(B)} \leq \left(\frac{3 - P(B)}{3 - P(A)} \right)^2$$

(Θεμα Δ5 το 2012)

$$\frac{P(A)}{P(B)} \leq \left(\frac{3-P(B)}{3-P(A)} \right)^2 \Leftrightarrow \frac{P(A)}{P(B)} \leq \frac{(3-P(B))^2}{(3-P(A))^2} \stackrel{3>P(A) \Leftrightarrow 3-P(A)>0 \Rightarrow (3-P(A))^2 > 0}{\stackrel{P(B)>0}{\Leftrightarrow}}$$

$$(3-P(A))^2 P(B) \cancel{\frac{P(A)}{P(B)}} \leq \cancel{(3-P(A))^2} P(B) \frac{(3-P(B))^2}{\cancel{(3-P(A))^2}} \Leftrightarrow$$

$$(3-P(A))^2 P(A) \leq (3-P(B))^2 P(B)$$

$$\Theta \varepsilon \omega \rho \dot{\omega} \tau \eta \nu \sigma \nu \nu \dot{\alpha} \rho \tau \eta \sigma \eta f(x) = (3-x)^2 x, x \in [0,1]$$

$$\begin{aligned} f'(x) &= \left[(3-x)^2 x \right]' \stackrel{(F(x)G(x))' = F'(x)G(x) + F(x)G'(x)}{=} \left[(3-x)^2 \right]' x + (3-x)^2 (x)' \stackrel{(x)' = 1}{=} \\ &= 2(3-x)(3-x)' + (3-x)^2 \cdot 1 \stackrel{(x)' = 1}{=} 2(3-x) \left[(3)' - (x)' \right] + (3-x)^2 \\ &= 2(3-x)(2+3-x) = (3-x)(5-x) \end{aligned}$$

$$\text{O} \pi \circ \tau \varepsilon : f'(x) = (3-x)(5-x), x \in [0,1]$$

$$x \in [0,1] \Rightarrow \begin{cases} 5 > 1 \geq x \\ 3 > 1 \geq x \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 5 > x \\ 3 > x \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 5-x > 0 \\ 3-x > 0 \end{cases} \Rightarrow (5-x)(3-x) > 0 \Rightarrow$$

$$\text{E} \pi \varepsilon i \delta \dot{\eta} f'(x) > 0 \text{ } \gamma \iota \alpha \kappa \dot{\alpha} \theta \varepsilon x \in [0,1] \dot{\varepsilon} \chi \omega f \uparrow_{\wedge} [0,1]$$

$$A \subseteq B \Rightarrow P(A) \subseteq P(B) \stackrel{f \uparrow [0,1], P(A), P(B) \in [0,1]}{\Rightarrow} f(P(A)) \leq f(P(B)) \Rightarrow$$

$$(3-P(A))^2 P(A) \leq (3-P(B))^2 P(B) \Leftrightarrow \frac{P(A)}{P(B)} \leq \left(\frac{3-P(B)}{3-P(A)} \right)^2$$

10.

Για τα ενδεχόμενα A, B, Γ του δειγματοχώρου Ω ισχύει:

$$\left\{ \begin{array}{l} P(A \cap B) = P(A)P(B) \\ P(A \cap \Gamma) = P(A)P(\Gamma) \\ P(B \cap \Gamma) = P(B)P(\Gamma) \\ P(A \cap B \cap \Gamma) = P(A)P(B)P(\Gamma) \end{array} \right.$$

$$A \nu P(A) = \alpha, \alpha \in (0,1) \quad P(A^c \cap B^c \cap \Gamma^c) = \beta, \quad P(A^c \cup B^c \cup \Gamma^c) = \gamma,$$

$$P(A^c \cap B^c \cap \Gamma) = x, \text{ να αδειξετε ότι:}$$

$$(I) P(\Gamma) = \frac{x}{x + \beta}$$

$$(II) P(B) = \frac{(1-\gamma)(x+\beta)}{\alpha x}$$

$$(III) \alpha x^2 + [a\beta - (1-\alpha)(\alpha + \gamma - 1)]x + \beta(1-\alpha)(1-\gamma) = 0$$

$$(IV) \gamma \geq \frac{(1-\alpha)^2 + \alpha\beta}{1-\alpha}$$

$$(I) \beta = P(A^c \cap B^c \cap \Gamma^c) = P[(A \cup B \cup \Gamma)^c] = 1 - P(A \cup B \cup \Gamma) =$$

$$= 1 - P[(A \cup B) \cup \Gamma] = 1 - \{P(A \cup B) + P(\Gamma) - P[(A \cup B) \cap \Gamma]\} =$$

$$= 1 - P(A \cup B) - P(\Gamma) + P[(A \cup B) \cap \Gamma] =$$

$$= 1 - [P(A) + P(B) - P(A \cap B)] - P(\Gamma) + P[(A \cup B) \cap \Gamma] =$$

$$\boxed{P(X \cup Y) = P(X) + P(Y) - P(X \cap Y)}$$

$$1 - P(A) - P(B) + P(A \cap B) - P(\Gamma) + P[(A \cup B) \cap \Gamma] \stackrel{P(A \cap B) = P(A)P(B)}{=} =$$

$$1 - P(A) - P(B) - P(\Gamma) + P(A)P(B) + P[(A \cup B) \cap \Gamma]$$

$$\boxed{\beta = 1 - P(A) - P(B) - P(\Gamma) + P(A)P(B) + P[(A \cup B) \cap \Gamma]} (1)$$

$$\begin{aligned}
E\chi\omega: & (A \cup B) \cap \Gamma = (A \cap B) \cup (A \cap \Gamma) \\
P[(A \cup B) \cap \Gamma] &= P[(A \cap \Gamma) \cup (B \cap \Gamma)] = \\
P(A \cap \Gamma) + P(B \cap \Gamma) - P[(A \cap \Gamma) \cap (B \cap \Gamma)] &= \\
&\quad \begin{array}{l} P(A \cap \Gamma) = P(A)P(\Gamma), P(B \cap \Gamma) = P(B)P(\Gamma) \\ P(A \cap B \cap \Gamma) = P(A)P(B)P(\Gamma) \end{array} \\
P(A \cap \Gamma) + P(B \cap \Gamma) - P(A \cap B \cap \Gamma) &= \\
P(A)P(\Gamma) + P(B)P(\Gamma) - P(A)P(B)P(\Gamma) & \\
\boxed{P[(A \cup B) \cap \Gamma] = P(A)P(\Gamma) + P(B)P(\Gamma) - P(A)P(B)P(\Gamma)} & (2) \\
\beta \stackrel{(1)}{=} 1 - P(A) - P(B) - P(\Gamma) + P(A)P(B) + P[(A \cup B) \cap \Gamma] & \stackrel{(2)}{=} \\
1 - P(A) - P(B) - P(\Gamma) + P(A)P(B) + P(A)P(\Gamma) + & \\
P(B)P(\Gamma) - P(A)P(B)P(\Gamma) = & \\
1 - P(A) \underbrace{-P(B) + P(A)P(B)}_{\text{By } \zeta \text{ ω κοινό παράγοντα το } -P(B)} \underbrace{-P(\Gamma) + P(B)P(\Gamma)}_{\text{By } \zeta \text{ ω κοινό παράγοντα το } -P(\Gamma)} + & \\
+ P(A)P(\Gamma) - P(A)P(\Gamma)P(B) = & \\
&\quad \begin{array}{l} \text{By } \zeta \text{ ω κοινό παεάγοντα το } -P(A)P(\Gamma) \end{array} \\
= 1 - P(A) - P(B)(1 - P(A)) - P(\Gamma)(1 - P(B)) + P(A)P(\Gamma)(1 - P(B)) = & \\
= 1(1 - P(A)) - P(B)(1 - P(A)) - P(\Gamma)(1 - P(B)) + P(A)P(\Gamma)(1 - P(B)) = & \\
&\quad \begin{array}{l} \text{By } \zeta \text{ ω κοινό παράγοντα το } 1 - P(A) \quad \text{By } \zeta \text{ ω κοινό παράγοντα το } -(1 - P(B))P(\Gamma) \end{array} \\
= \underbrace{(1 - P(A))(1 - P(B))}_{\text{By } \zeta \text{ ω κοινό παράγοντα το } (1 - P(B))(1 - P(A))} - P(\Gamma)(1 - P(B))(1 - P(A)) = & \\
= (1 - P(B))(1 - P(A))(1 - P(\Gamma)) \stackrel{P(A) = \alpha}{=} (1 - \alpha)(1 - P(B))(1 - P(\Gamma)) &
\end{aligned}$$

$$\boxed{\beta = (1-\alpha)(1-P(B))(1-P(\Gamma))} \quad (3)$$

$$x = P(A^c \cap B^c \cap \Gamma) = P[(A^c \cap B^c) \cap \Gamma] = P[(A \cup B)^c \cap \Gamma] =$$

$$\boxed{(X \cup Y)^c = X^c \cap Y^c}$$

$$P(X \cap Y^c) = P(X) - P(X \cap Y)$$

$$P[\Gamma \cap (A \cup B)^c] = P(\Gamma) - P[(A \cup B) \cap \Gamma] =$$

$$= P(\Gamma) - P[(A \cap \Gamma) \cup (B \cap \Gamma)] =$$

$$= P(\Gamma) - \{P(A \cap \Gamma) + P(B \cap \Gamma) - P[(A \cap B) \cup (A \cap \Gamma)]\} =$$

$$= P(\Gamma) - [P(A \cap \Gamma) + P(B \cap \Gamma) - P(A \cap B \cap \Gamma)] =$$

$$\begin{aligned} P(A \cap \Gamma) &= P(A)P(\Gamma), P(B \cap \Gamma) = P(B)P(\Gamma) \\ P(A \cap B \cap \Gamma) &= P(A)P(B)P(\Gamma) \end{aligned}$$

$$= P(\Gamma) - P(A \cap \Gamma) - P(B \cap \Gamma) + P(A \cap B \cap \Gamma) =$$

$$= \underbrace{P(\Gamma) - P(A)P(\Gamma) - P(B)P(\Gamma)}_{\text{Byάζω κοινό παράγοντα το } P(\Gamma)} + P(A)P(B)P(\Gamma) =$$

$$= P(\Gamma)[1 - P(A) - P(B) + P(A)P(B)] =$$

$$= P(\Gamma) \left[1 - P(A) \underbrace{-P(B) + P(A)P(B)}_{\text{Byάζω κοινό παράγοντα το } -P(B)} \right] =$$

$$= P(\Gamma)[1 - P(A) - P(B)(1 - P(A))] =$$

$$= P(\Gamma) \left[\underbrace{1(1 - P(A)) - P(B)(1 - P(A))}_{\text{Byάζω κοινό παράγοντα το } 1 - P(A)} \right] =$$

$$= P(\Gamma)(1 - P(A))(1 - P(B)) = (1 - \alpha)P(\Gamma)(1 - P(B))$$

$$\text{Οπότε: } \boxed{x = (1-\alpha)P(\Gamma)(1-P(B))} \quad (4)$$

Από τις σχέσεις (3), (4) θα εχω:

$$\begin{cases} \beta = (1-\alpha)(1-P(B))(1-P(\Gamma)) \\ x = (1-\alpha)P(\Gamma)(1-P(B)) \end{cases} \Rightarrow \frac{\beta}{x} = \frac{(1-\alpha)(1-P(B))(1-P(\Gamma))}{(1-\alpha)P(\Gamma)} \Rightarrow$$

$$\frac{\beta}{x} = \frac{1-P(\Gamma)}{P(\Gamma)} \Leftrightarrow \beta P(\Gamma) = x(1-P(\Gamma)) \Rightarrow \beta P(\Gamma) + xP(\Gamma) = x \Leftrightarrow$$

$$(\beta + x)P(\Gamma) = x \Leftrightarrow P(\Gamma) = \frac{x}{\beta + x} \quad (5)$$

$$(II) \gamma = P(A^c \cup B^c \cup \Gamma^c) = P[(A \cap B \cap \Gamma)^c] = 1 - P(A \cap B \cap \Gamma) =$$

$$= 1 - P(A)P(B)P(\Gamma) \stackrel{P(A)=\alpha, P(\Gamma)=\frac{x}{\beta+x}}{=} 1 - \frac{\alpha x P(B)}{\beta + x}$$

$$E\chi\omega: \gamma = 1 - \frac{\alpha x P(B)}{\beta + x} \Leftrightarrow \frac{\alpha x P(B)}{\beta + x} = 1 - \gamma \Leftrightarrow P(B) = \frac{(\beta + x)(1 - \gamma)}{\alpha x} \quad (6)$$

(III) Από τις σχέσεις (4), (5), (6) θα εχω:

$$x = (1-\alpha)P(\Gamma)(1-P(B)) \Leftrightarrow P(B) = \frac{(\beta+x)(1-\gamma)}{\alpha x}, P(\Gamma) = \frac{x}{\beta+x}$$

$$x = (1-\alpha) \frac{x}{\beta+x} \left(1 - \frac{(\beta+x)(1-\gamma)}{\alpha x} \right) \Leftrightarrow$$

$$x = (1-\alpha) \frac{x}{\beta+x} \frac{\alpha x - \beta + \beta\gamma - x + \gamma x}{\alpha x}$$

$$x = (1-\alpha) \frac{x}{\beta+x} \frac{(\alpha+\gamma-1)x - \beta(1-\gamma)}{\alpha x} \Leftrightarrow$$

$$\alpha x(\beta+x) = (1-\alpha)(\alpha+\gamma-1)x - \beta(1-\gamma)(1-\alpha) \Leftrightarrow$$

$$\alpha x^2 + \alpha\beta x - (1-\alpha)(\alpha+\gamma-1)x + \beta(1-\gamma)(1-\alpha) = 0 \Leftrightarrow$$

$$\alpha x^2 + [\alpha\beta - (1-\alpha)(\alpha+\gamma-1)]x + \beta(1-\gamma)(1-\alpha) = 0 \quad (7)$$

Αν ρ_1, ρ_2 οι ρίζες της δευτεροβάθμιας εξίσωσης $\alpha x^2 + \beta x + \gamma = 0$ με $\alpha \neq 0$ τότε θα έχω:

$$\rho_1 + \rho_2 = -\frac{\beta}{\alpha}, \quad \rho_1 \rho_2 = \frac{\gamma}{\alpha}$$

Αν x_1, x_2 οι ρίζες της δευτεροβάθμιας εξίσωσης (7) θα έχω:

$$x_1 + x_2 = -\frac{\beta}{\alpha} = -\frac{\alpha\beta - (1-\alpha)(\alpha + \gamma - 1)}{\alpha} = \frac{(1-\alpha)(\alpha + \gamma - 1) - \alpha\beta}{\alpha}$$

Επειδή x_1, x_2 εκφράζουν πιθανότητες θα ισχύει $x_1, x_2 \geq 0$. Ο πότε:

$$x_1 + x_2 \geq 0 \Rightarrow \frac{(1-\alpha)(\alpha + \gamma - 1) - \alpha\beta}{\alpha} \geq 0 \xrightarrow{\alpha > 0} (1-\alpha)[-(1-\alpha) + \gamma] - \alpha\beta \geq 0$$

$$\Rightarrow -(1-\alpha)^2 + \gamma(1-\alpha) \geq \alpha\beta \Rightarrow \gamma(1-\alpha) \geq -(1-\alpha)^2 + \alpha\beta \Rightarrow$$

$$\gamma \geq \frac{(1-\alpha)^2 + \alpha\beta}{1-\alpha}$$

$$(Έχω: 1 > \alpha \Rightarrow 1 - \alpha > 0)$$